

nájemním poměru k pronajímateli, zejména se svými závazky, ježto pronajímateli bez jeho vůle nebo proti jeho vůli nelze platně vnučovati jiného smluvníka (dlužníka) §§ 1401 a 1402 obč. zák. Poněvadž zákon (III. dílčí novela z r. 1916) nic nestanoví o jinakém přenechání nebo převodu práva nájemního, jest z toho souditi, že zákonodárcem nic takového nebylo zamýšleno a že tedy postup práva nájemního jako celku není přípustným (§ 6 obč. zák.). Potvrzení k tomu jest v předpisech exekučního řádu, podle §§ 334 a 340 ex. ř. jest pro zhodnocení zaba-veného práva nájemního přípustná vnučená správa a vnučený pronájem, ne však prodej s úplným vyloučením dosavadního nájemce. Správou úpadkové podstaty firmy Sch. předloženou postupní smlouvou ze dne 12. září 1929 prováděný k tomu ještě jednostranný postup nájemního práva jako celku na Wally K-ovou jest tudíž nepřipustným a právně bezúčinným a není knihovní převod tohoto nájemního práva rovněž přípustným (§§ 26, 94 čís. 2 kn. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs odkazuje se na správné a výstižné důvody napadeného usnesení, které dovolací soud schvaluje, a podotýká se k jeho vývodům, že ani veřejná obchodní společnost ani úpadková podstata nejsou právníckými osobami a že nejde o to, zda a kdy nájemní (pachtovní) právo jest právem lpícím na osobě, nýbrž o to, že jednostranným úkonem nájemce (pachtýře) nemůže býti pronajímateli (propachtovateli) vnučena jako smluvník osoba, s níž smlouvu nedojednal. Na-
prosto vedlejší jest, že podnájem (podpacht) nebyl smluvně zakázán, neboť z toho plynulo by jen tolik, že pronajímateli (propachtovateli) bylo snad lhostejno, kdo bude věci užívati, ale neplyne z toho, že mu nezáleželo ani na tom, kdo bude platiti činži a kdo vůbec napříště bude jeho smluvníkem. Převod nájemního (pachtovního) práva jako celku byl by přípustný jen za souhlasu a za součinnosti pronajímatele (tak zejména také Bartsch-Pollak: Das österr. Grundbuchsgesetz, 1928, str. 311, a Dr. Jaromír Sedláček, Obligační právo, II., bod 244 čís. 2 str. 107), a jelikož ani to ani ono nebylo prokázáno, byl návrh na vklad převodu nájemního práva na Wally K-ovou rekursním soudem zamítnut právem.

Čís. 10023.

Do usnesení, jímž uznána příslušnost dovolaného krajského soudu, nikoliv namítaná příslušnost živnostenského soudu, jest rekurs přípustným.

K příslušnosti živnostenských soudů nenáleží spor mezi zaměstnavatelem a tím, komu byla mzdová pohledávka zaměstnancova přikázána k vybrání.

(Rozh. ze dne 24. června 1930, R I 462/30.)

Žalobkyni byla v exekuci proti jejímu manželu Josefu V-ovi přikázána pohledávka, jež mu příslušela proti žalované společnosti z důvodu služeb, jež Josef V. konal jako strojní sazeč žalované společnosti. Žalobou na krajském soudě domáhala se žalobkyně na žalované společnosti zaplacení toho, co měla žalovaná společnost srážeti Josefu V-ovi ze mzdy a vyplácti žalobkyni, hledíc k exekučnímu zabavení a přikázání $\frac{2}{3}$ pohledávky Josefa V-a proti žalované žalobkyni k vybrání. Žalovaná společnost namítla věcnou nepřislušnost soudu, majíc za to, že pro zažalovaný nárok jest příslušným živnostenský soud. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody: Rekurs jest odůvodněný; názor prvního soudu, že příslušným jest soud živnostenský, nelze sdíleti. Jde o pohledávku, která žalující straně byla přikázána k vybrání a příslušela manželu žalobkyně Josefu V-ovi proti žalované z důvodu služeb, jež konal jako strojní sazeč žalované strany. Pro spor byl by příslušným živnostenský soud, kdyby Josef V. sám pohledávku uplatňoval, není tomu však, když jako žalobkyně vystupuje jeho manželka jako vymáhající věřitelka. Podle § 1 zákona ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák. soudy živnostenské povolány jsou k vyřizování živnostenských sporů mezi živnostenskými podnikateli a dělníky a mezi dělníky téhož závodu mezi sebou. K příslušnosti se tedy vyžaduje nejen určitá objektivní povaha předmětu sporu, rozepře živnostenská, nýbrž i určitá povaha stran, jimiž mohou býti živnostenští dělníci a podnikatelé. Strana žalující však nemá této vlastnosti a proto jest příslušnost soudu živnostenského vyloučena. Žalující není pouhou zástupkyní, zmocněnkyní dlužníka, nýbrž žaluje svým jménem a sama jest stranou ve sporu a proto rozhodnou jest osobní vlastnost její a nikoli vlastnost dlužníka.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadeným rozhodnutím byla změnou usnesení prvního soudu zamítnuta námitka nepřislušnosti soudu vznesená žalovanou stranou, a to, jak patrně z odůvodnění tohoto rozhodnutí, pokud byla opřena o výlučnou příslušnost živnostenského soudu. Nepřichází tudíž v úvahu předpis § 45 první odstavec j. n., a dovolací rekurs jest proto přípustný. Ale dovolací rekurs není odůvodněný, neboť příslušnost živnostenského soudu předpokládá nejen, že jde o některý z případů uvedených v § 4 zákona ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák. (zde § 4 písm. c), nýbrž také, že spor jest zahájen mezi stranami uvedenými v § 1 tohoto zákona, což v tomto případě nedopadá, an žalobcem není Josef V., jemuž přísluší mzda proti žalované straně, nýbrž vymáhající věřitelka Františka V-ová, které tato pohledávka byla přikázána k vybrání a která podle § 308 ex. ř. ji nevymáhá jménem povinného Josefa V-a, nýbrž jménem vlastním, třebaš na účet povinného Josefa V-a (sb. n. s. čís. 5169). To soud druhé stolice správně vystihl, a vyhovuje proto

jeho rozhodnutí zákonu i věci (srovnej k tomu i rozhodnutí uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 8373).

Čís. 10024.

Pro posouzení otázky, zda útraty sporu, do něhož vstoupil správce úpadkové podstaty podle § 7 konk. ř., jsou pohledávkou za podstatou či prostou pohledávkou úpadkovou, jež musí býti přihlášena k úpadku, rozhoduje doba vzniku nároku na jich náhradu, jíž jest doba, kdy byly útraty soudem přisouzeny, nikoliv doba, kdy nabyl přisudek právní moci.

(Rozh. ze dne 24. června 1930, R I 476/30.)

Úpadkový komisař neuznal útraty sporu prvé a druhé stolice, jež byly přisouzeny proti úpadci ještě před vyhlášením úpadku, za pohledávku za podstatou, ježto v době jich přisouzení nynější úpadce nebyl ještě v úpadku, naproti tomu uznal útraty sporu ve třetí stolici za pohledávku za podstatou, ježto byly proti úpadci přisouzeny až po vyhlášení úpadku a po vstupu správce úpadkové podstaty do sporu. Rekursní soud uznal celou útratovou pohledávku za pohledávku za podstatou. Důvody: Útraty pasivního sporu, o něž jde, a prohraného jsou pohledávkou za podstatou, a to všechny bez rozdílu, necht' vznikly před či po vyhlášení úpadku, před či po vstoupení správce podstaty do sporu, ježto při vstoupení správce do sporu tento přejímá v tom stavu, v němž byl v době vyhlášení úpadku a povinnost k náhradě útrat nevzniká provedením procesního jednání, nýbrž odsouzením a rozhoduje vydání konečného rozsudku, neboť přisouzení útrat prvé a druhé stolice nebylo ještě právoplatné, platnost jeho byla závislá na rozhodnutí třetí stolice, které bylo vydáno již v době úpadku. Útraty ty jsou dluhem podstaty podle § 46 čís. 2 konk. ř.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Správným jest rozhodnutí soudu první stolice. Pro posouzení otázky, zda útraty sporu, do něhož vstoupil správce úpadkové podstaty podle § 7 konk. ř., jsou pohledávkou za podstatou (§ 46 čís. 2 konk. ř.), či prostou pohledávkou úpadkovou, která musí býti k úpadku přihlášena, rozhoduje doba vzniku nároku na jejich náhradu, a v této příčině rozhoduje doba, kdy útraty byly soudem přisouzeny, nikoliv doba, kdy přisudek nabyl právní moci, jak mylně míní rekursní soud (viz plenární usnesení ze dne 11. října 1927 pres. 1200/25, sb. n. s. čís. 7392). Byly-li tudíž, jak nesporno, útraty sporu v první a v druhé stolici přisouzeny proti úpadci ještě před vyhlášením úpadku, jest nárok na jejich náhradu pohledávkou úpadkovou, jež nezměnila a nemohla změnit tuto svou povahu tím, že po těchto přisudcích byl na jmění úpadce vyhlášen úpadek